

KETIHTIH EN MENGIHTIK EN DOK EN SILASIL

Dok en Silasil ong HPV (Human Papillomavirus): *Dahme Ke Anahne Ese*

Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis

Dihren Ketihiti en Mengihiti en Dok en Silasil kan mie ni lokaiahn Sipein oh lokaiahn wehi tei kan. Tehk www.immunize.org/vis

1 Ia karepen ale dok en silasil?

Dok en silasil ong HPV kalikedi paiking en soaghnen human papillomavirus (HPV) me kin elehieng kanser kan, iangahki:

- **kanser en poahsoan en** nan lih akan,
- **kanser en pihpi oh kilinaulap en** nan lih akan,
- **kanser en daunkain en** nan lih oh ohl akan,
- **kanser en kepinwor en** nan lih oh ohl akan, oh
- **kanser en wul en** nan ohl akan.

Ni ansouhte, dok en silasil ong HPV kalikedi paiking ohng soahngen HPV me elehieng **umwpwos sarawi en** nan lih akan oh ohl akan koaros.

Nan Amerika, lih totokihla 12,000 alehdi kanser en poahsoan kan soun par koaros, oh lih totokihla 4,000 mehkihla.. Dok en silasil ong HPV kak kalikedi pali laud en kanser en poahsoan pwukat.

Dok en silasil sohte konehng weliandi petehkpen ma mie kanser en poahsoan. Dok en silasil wet sohte apwalih soahngen HPV koaros me kak elehieng kanser en poahsoan. Lih kan konehng en kin ale des en Pap.

Paiking en HPV kin kohsang tupenehn me riemen, oh pali laud en aramas pahn paikingda nan arail wie momour. Tohn America rar 14, iangahki mwahnakapw kan oh peinakapw kan, kin paikingda pahr koroas. Pali laud en pakaing kan kin pein mwahula oh sohte elehieng kahpwal doar. Ahpw lih oh ohl totome alehdi kanser oh soumwahu tei kan pwehki HPV.

2 Dok en silasil ong HPV

Pali en Koasoandi en Epwelpen Mwenge oh Wini (ni wai kadahniki FDA) kangongehki ohl oh lih en ale dok en silasil ong HPV oh CDC. Aramas kin ale ni arail lel sounpar 11 de 12, ahpw re kak pil ale sang ni arail sounpar 9 lel sounpar 26.

Pali laud en mwahnakapw kan oh peinakapw kan sang sounpar 9 lel 14 konehng ale dok riau en silasil ong HPV tororsang dok en sounpwong 6-12. Aramas me tepda alehdi dok en silasil ong HPV ni ahr sounpar 15 de laudsang konehng ale dok siluh iei dok keriau sounpwong 1-2 mwurin dok keieu oh dok kesiluh sounpwong 6 mwurin dok keieu. Kaweid kan ong sounpar me konehng en ale dok en silasil. Ahmw palien roson mwahu kak kienguhk mengihitik tohto.

3 Ekei aramas sohte konehng ale dok en silasil wet

- Mehmen me ahnikihier kahpwal doar (kahpwal laud) pwehki kehieng wini kan en dok en silasil ong HPV sohte konehng ale pil ehu dok.
- Mehmen me kehieng doar wini en (kahpwal laud) dok en silasil ong HPV sohte konehng ale dok en silasil wet. *Ndahieng ahmw toahkte meh kan me ke kehieng doar , iangahki kehieng doar en ihs.*
- Dok en silasil ong HPV sohte konehng lih me liseiahn. Ma ke esehda me ke liseindahr ni ahmw ale dok en silasil, sohte karepen en kasik kahpwal ong uhk de ong noumw seri. Lih koaros me esehda me re liseindahr ni ahr ale dok en silasil ong HPV konehng eker irail me wia dok en silasil, ni nempe iei 1-800-986-8999. Lih akan me kin kadidih kak ale dok en silasil.
- Ma ahmw soumwahu sohte nohn laud, duwehte soumwahu en wai, mwein ke pahn kak ale dok en silasil rahnwet. Ma ahmw soumwahu ekis laud de inenen doar, ke konehng awi lao mwahula. Ahmw toahkte kak kaweidihukk.

4 Kahpwal me kak kohsang ni wini me ke kehieng sang ni dok en silasil

Wini koaros, iangahki dok en silasil, pahn kak elehieng kahpwal tei kan. Kahpwal pwukat kin wie mehkot tikitik oh pein mwahula, ahpw kakete lellong kahpwal laud.

Kerenihong aramas koaros me ale dok en silasil ong HPV sohte ahniki kapwahl laud.

Kahpwal tikitik de ekis laud me dok en silasil ong HPV kak pwarada:

- Kahpwal enwasa medok-o:
 - Ekis medek (aramas 9 (duemen) sang nan aramas 10-o (ehk))
 - Weitahta de mwpwosada (1 (emen) sang nahn 3-o (silimen))
- Karakar:
 - Ekis (100°F) (1 (emen) sang nahn 10 (ehk))

- Ekis laud (102°F) (1 (emen) sangnahn 65 (wenehk limen))
- Kahpwal teikan:
 - Moangmedek (1 (emen) sang nahn 3 (silimen))

Kahpwal kan me kak pwarada mwurin dok en silasil sohte lipilipil:

- Aramas kak lipwongmas mwurin doadoahk en wini kan, iangahki dok en silasil. Mwohndi de wendi minit 15 kak kalikedi lipwongmas, oh ohlahn pwuhpwidi. Ndahieng ahmw toahkte ma ke mwahliel, de ma pwoaren mesomw ediedila de mie ngihl didihng nan selengomw.
- Ekei aramas kin anehki medek laud en pwopwe oh apwalki mwekidki wasa me dok-o. Met sohte kin kalap wiawi.
- Wini sohte lipilipil kak elehieng kahpwal laud pwehki kehieng wini kan. Soahngen kahpwalkei sang dok en silasil sohte kin kalap waiwi, mwein pak 1 (ehu) sang nan rar, oh pahn kakete wiawi mwurin minit kei de awa kei mwurin alehdi dok.

Duwehte wini koaros, kakete elehda ohla laud de mehla.

Petehkpen dok en silasil kin wiawi ansou koaros.

Pwen ale mengihtik teikan, pwarek:

www.cdc.gov/vaccinesafety/.

5 la duwen ma mie kahpwal doar?

Dahme I konehng rapahki?

Rapahki sohte lipilipil me kesemwpal ohng uhk, duwehte lipwen wini kan me ke kehieng, karakar laud, de mwohmw me sohte kin wiawi.

Lipwen **kahpwal doar pwehki kehieng en wini kan** kak iangahki kihl keins, mwpwosadahn mese de kepinwor, kahpwal en esingek, mwekid en mohngiong wuk, mwahliel, oh luwet. Lipw pwukat pahn tep minit kei de awa kei mwurin dok-o.

Dahme I konehng wia?

Ma ke kamehlele me mie **kahpwal doar pwehki wini sued me ke kehieng** de emersensi tohrohr me sohte kak kolkola, eker 9-1-1 de kohla nan imwen wini me keieuhk keren. Ma tohrohr, eker ahmw toahkte.

Mwuri, konehng leleki kahpwalo ong Pwihn en Kahpwal en Dok en Silasil (ni wai kadahniki VAERS). Ahmw toahkte pahn kapese kahpwal wet, de ke kak pein wia sang ni kompiuder nan www.vaers.hhs.gov, de sang ni eker **1-800-822-7967**.

VAERS sohte kin kihda kaweid pen wini kan.

6 Pirokirahm en Wehi ong me pwaihn Me Ohlaki Dok en Silasil

Pirokirahm en Wehi ong Me pwaihn me Ohlaki Dok en Silasil (ni wai kadahniki VICP) iei pirokirahm en wehi me kokouda pwen kiheng sawas en mwohni ong aramas me ohlaki dok en silasil kan.

Aramas me kamehlele me re ohlahki dok en silasil kak kesehki pirokirahm wet oh peki sawas sang ni eker **1-800-338-2382** de pwarek wepsaid en VICP www.hrsa.gov/vaccinecompensation. E koasoandihier reirein ansou mwurin kahpwal e kin pwarada me aramas kak peki sawas en mwohni.

7 la mwomwen I kak katelapehla me I ese?

- Peki rehn ahmw pali en roson mwahu. E kak kihenguhk doaropwe me pid iren dok en silasilo de kihenguhk mengihtik teikan.
- Eker ohpis en roson mwahu nan pein ahmw wasa de wehi (state).
- Tuheng pali en Doare oh Kalikedi Soumwahu (CDC):
 - Eker **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** de
 - Pwarek websaid en CDC www.cdc.gov/hpv

Vaccine Information Statement
HPV Vaccine

12/02/2016

Pohnpeian

42 U.S.C. § 300aa-26

Office Use Only

